

hevði hann endiliga fingið eyga á hann, og nú var vegurinn stongdur. Það er eitt samband millum hin opna vegin til Lázarus, sum hin ríki maðurin óngantíð gekk, og hin stongda vegin, sum nú var avbyrgdur við einum óförun dýpi. Það er ein lóg í tilveruni, sum til ber at halda lítið um sum gamlan forðóm, ið tú kanst bróta ferð eftir ferð, uttan at lógin ger um seg og tekur um kvörkrarnar á tær. Hon er har bara og heldur fram at vera har, sjálv um einin menniskja roknar við henni. Tí tann lógin er ikki gjörd av menniskjum og kann heldur ikki verða avtíkin av menniskjum, heldur ikki við fólkataktvæðu. Það er hetta álvara í tilveruni, og það hava menniskjuni í grundini altíð vítað. Jesus kom ikki fyrri at taka hetta álvara út úr tilveruni. Hann kom ikki fyrri at siga, at lógin ikki geldur. Hann kom, tí at lógin geldur, og tí at öll hava brotið hana. Hann kom sum sannleikin til teirra, sum alla tíðina royna at venda um upp á sannleikan í staðin fyrri at umvenda seg sjálf. Hann kom sum vegurinn fyrri tey, sum vegurinn er stongdur fyrri. Vegurinn til ferlu er ikki vegurinn til Lázarus. Vegurinn til ferlu er Jesus aleinadur. Men tí Hann er vegurinn til ferlu, er það nú ein vegur til Lázarus, sum vit kunnu ganga. Tí Jesus er frelsuvegurinn, er það ein kærleikans vegur millum okkara og Lázarus. Luther hevur hesa niðurstøðu um prædikutekstin í dag: »Sostatt siggja vit av søguni um henda ríka mannin, at það er ómöguligt at leska, har það ikki er trúgv, og ómöguligt at trúgva, har það ikki er kærleiki».

Vit hava frímóð á dóma-degi, sigur Jóhannes í epistolum, sum lísir varð frá altarinum. Hvussu kann tá tann, sum er dæmdur av egna lívi sínum, mæta dómi Guðs við frímóð? Jú, tí, sigur hin sami Jóhannes, **Hann elskaði okkum fyrst.** »Fyrst« - það merkir: meðan vit enn vóru í móðurlívi, áðrenn vit høvdu nakað at geva Guði; ikki so mikið sum eitt skríggj, ikki so mikið sum grát áttu vit. Hann elskaði okkum fyrst.

Seks ríkir beiggjar vita það ikki. Og tí eru teir fá-tækir. Men Lázarus er navngivin til at vita það. Navn hansara er stytting av hebraiska navninum »Eleazar«, ið merkir: »Honum, sum Guð hjálpir«. Guð er vernd og verja, ein hjálp í trongdum, ið aldri svíkur (46. sálmu 2.). Hann skal taka í høguru hond tína, tá ið tú søkkur... Amen!

Bestu barna- og ungdómsbækur í Noregi í 80-unum koma nú á føroyskum!

Kempurnar falla eitur fyrsta krimisøgan um teir báðar Virgar og Vitru, oslo-dreingirnir, ið koma sær upp í líkt og ólíkt. Ingvar Ambjørnsen hevur skrivað søguna, og Sjørður Gull-bein týddi úr norsktum.

Vit báðir, Vitri er heiti á krimi-røðini. Híartil hevur Ambjørnsen skrivað 9 bækur í røðini, og hóast norskir ummælarnar ívaðust í, um ikki Virgar og Vitri fóru at missa flogið eftir at fyrstu bøkurnar fingur verða góð ummæli, so hevur høvundurin megnað at hild-ið bókmentálga støðið – og spenningin! Bøkurnar koma allar í Danmark, Svøríki og Týsklandi, har Ambjørnsen er giftur og hevur búið í nógv ár. Fyri **Vit báðir, Vitri-bøkurnar** hevur hann fingið *Cappelenprisin*, komin á *IBBY's Honour List*, fingið *Ungdommens bokpris*, og harafturat valdi norska Bókhaldarafelagið aðru bókina í røðini, **Deyðin á høvuðsfarstøðini**, at vera bestu barna- og ungdómsbók í 80-árunum.

Virgar og Vitri eru 13 ár, tá ið røðin byrjar. Allar bøkurnar eru spennandi, men tað er ikki bara sjálf krimisøgan, ið ger tær lesiverd-ar. Høvundurin er sera sam-felagsmedvitandi, og hvør bókin víðger ávíst evni, t.d.

rúsevni, umhvørvisdálking og eldásæting. Og sum allir sannir krimi-høvundar er hann ógvuliga neyvur í lýs-ingum sínum av umhvørvi-num. Aftan fyrri hvørja bók liggur stórt kanningarar-beiði.

Í hesari fyrstu er evnið nýnásisma og fremmandahatur: Ein morgunin er skúlagarðurin bumbaður í pappíri við rasistiskum orðavavstri, og inni í skúlanum hevur onkur gjørt her-verk. Virgar og Vitri verða illa við, og so liðandi koma teir eftir, at ein fremmand-figgindaligur felagsskapur, Norskarpempur, sum fólk hava aftrast at tikið í álvara, stendur fyrri hesari og øðrum atsóknunum við.

Virgar og Vitri sanna skjótt, at Norskupempurnar eiga at verða tiknar í álvara, tí áðrenn teir vita av, eru teir illa sperdir: *Sannleikans eygu vóru blá. Ísblá, Ísköld. Eg hevði sæð tey einuferð fyrr... Nú sá hann meg sum FIGGINDA. Okkum, meg og Vitru. Sjálvst pistólina, sum hann helt í hondini, ræddist eg minni enn eyguni! Hann sat óvast uppi á grótrúgvuni við pistólina móti okkum. Og eg ívaðist ikki í, at hon var líka ektad sum maskinbyrsan í rygg-sekkinum... (søguerot).* **Vit báðir, Vitri I, KEMP-**

URNAR FALLA, er um-brotin og prentað á Dimma-lætting, og Helgi Justinus-

sen hevur bundið inn. Bókin er 152 síður og kostar kr. 125.

Bøðilin í speglinum

ummæli av yrkingasavninum hjá peturi jensen »Ongin sól er til«

tár í ringrás
nema cigaran
sum ikki grætur

Soleiðis stendur í fyrstu yrkingini í nýggja yrkingasavninum eftir Petur Jensen, *Ongin sól er til*. Og sum oftast eru yrkingarnar partur av hesari ringrás av mótsetningum og mótsagnum. Her eru tár, men eingin grætur. Her er ein sjúklingur, sum einki feilar. Her er liv, her er ein verð, men eingin sól er til. Hetta kann tykjast dapurskygt. Men tað skaldið sigur, verður sagt við vissu. Yrkingarnar eru settar saman av stuttum reglum, sum mynda langar streymar yvir síðunum, eins og stand-myndir, ið eru víc at rapa. Einki í hesari verð er trygt, og vit kunnu einki vita. Byrjanin verður avnoktað, og endin vrakaður. Og »einki« stendur fram sum ein spegilsmynd av »alt«. Men hetta veit skaldið ið hvussu er, og tað verður sett fyrri lesaran á ein hátt, sum fær ótryggleika at broyst til vissu. Í yrkingunum er ofta ein persónligur í ftoki-

ligur kristindómur til staðar, sum t.d. í *Við grøv Judasar*. Skaldið fer aftur til ta tíðina, har alt gekk fyrri; tað regnar á grøv Judasar. Ella gongur alt fyrri seg á okkara tíð? Tað kann eisini vera. Skaldið hevur onga ræðslu fyrri fyrbrigdum, hugtøkum og spurningum, sum kunnu tykjast fløkt ella háfløygð. Alt møtist – eg ið, Jesus og judas. Og alt gongur fyrri seg á sama stigi. Formurin er einfaldur og reinur. Í yr-

ingunum megnar hann at skapa sjónir av mótum og hendingum í staðin fyrri at fløkja seg inn í metaforur. Ofta eru brot av yrkingum eins og aforismur, sum lesarin kann bera við sær:

men kanska eru dreymar lítið annað enn trílvanin eftir at vakna og ikki vita um vit hava sovið

Judas fær sær navnabroyting. Og tú, ið stendur har við skuldarkenslu, kyssir bøðilin í speglinum farvæl. Eingin sól er til, minst av øllum um dagin.

Tað, ið verður sagt, verður kanska ikki beinleiðis avnoktað. Eingin fatan av verðini, livinum ella trúnni er meira røtt enn ein onnur. Alt hevur (minst) tvær síður. Og bøðilin, hvør er tað? Tú sjálvur. Hann sæst í speglinum, eins og Judas, ið var fyrsti sjálmordari, skaldið kendi.

Hetta er gott, heilsakað og búgvíð yrkingasavn. Tað er sterkt og fult av áreði og humor. Tað er myrkt. Ja, sjálvandi, men í hesum myrki er eisini ljós. *Ongin sól er til* er ein bók, ið eigur at lesast og livast við. Hon mótmælir øllum tulkningum av sær. Tann svenski rithøvundurin Birgitta Trotzig hevur einaferð sagt: »Eg lesi ikki bókur fyrri at eg skal mentast. Eg lesi, tí eg skal eta tær«. Og *Ongin sól er til* er góður kostur.

Tað skal eisini sigast, at perman er óvanliga ljót og keðilig, og hóskar illa til eina so góða bók.

skrivað hevur
Anna Mattsson
tikið úr Oyggjaskeggja
nr. 5, juni 1997

Vit hava OPIÐ

hóskvöld:
frá kl. 17.00–24.00
fríggjakvöld:
frá kl. 17.00–03.30
leygarkvöld:
frá kl. 17.00–03.30
sunnukvöld:
frá kl. 17.00–24.00

Casablanca
Night Club

Tórsgøta 11 • 100 Tórshavn
Tlf. 19696

Dagrøktarmamma

Vegna uppnorming av Dagrøktarskipanini í Runavíkar kommunu, verður søkt eftir dagrøktarmammum, at byrja aftan á summarferiuna.

Nærri upplýsingar starvinum viðvíkjandi fáast frá Dagrøktarleiðaranum á tlf. 48594.

Dagrøktarskipanin
í Runavíkar kommunu